

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ**

19 вересня 2020 р.

м. Київ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Горник Володимир Гнатович – директор Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, доктор наук з державного управління, доцент.

Кравченко Сергій Олександрович – завідувач кафедри публічного управління та економіки Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, доктор наук з державного управління, доцент.

Безус Павло Іванович – завідувач кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, доктор економічних наук, професор.

Путінцев Анатолій Васильович – завідувач кафедри фінансів та обліку Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, кандидат економічних наук, доцент.

Петровська Ірина Олегівна – завідувач кафедри індустрії гостинності та сталого розвитку Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник.

П-27 **Перспективи сталого розвитку економіки: національний та регіональний аспекти:** Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 19 вересня 2020 р. – Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2020. – 104 с.

ISBN 978-966-992-225-0

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на всеукраїнську науково-практичну конференцію «Перспективи сталого розвитку економіки: національний та регіональний аспекти», яка відбулася на базі Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського 19 вересня 2020 р.

УДК 332.144(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Заїка К. В., Замора О. М., Пластун О. Л.

ЕПІДЕМІЇ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА:

ВІД ЧУМИ ДО КОРОНАВІРУСА 6

Корчєбний Р. С.

ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ РЕШОРІНГУ НА МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС 12

Мовсєсян А. Са.

ПОРІВНЯННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

ТА СФЕРИ МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ 15

Нараєвський С. В.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ВІТРОЕНЕРГЕТИКИ

КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЗАВДЯКИ РОЗВИТКУ

ОФШОРНОЇ ВІТРОЕНЕРГЕТИКИ 20

НАПРЯМ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Нечипоренко О. М.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЗМІН КЛІМАТУ В АГРАРНІЙ СФЕРІ 25

Педорченко А. Л.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ

ПРИ ЕКСПОРТІ ОЛІЙНИХ 30

Robins E.

INTERNATIONAL EXPERIENCE OF IMPLEMENTATION

THE PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP PROGRAM 34

Shibaeva N. V., Baban T. O.

METHODOLOGY OF EVALUATION THE EFFECTIVENESS

OF REGULATORY POLICY IN AGRICULTURE:

PRACTICE TESTING AND WAYS OF IMPROVING 39

НАПРЯМ 3. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Крушельницька Т. А., Мужєвський А. В.

ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ОСНОВИ

САМОДОСТАТНІХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

ТА ПОБУДОВА СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРИНГУ 44

Мосора Л. С.

НОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОСТІ ДЕРЖАВНОЇ

СЛУЖБИ В ЕПОХУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА 49

Палагусинець Р. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ДИПЛОМАТИЧНИМИ СЛУЖБАМИ УКРАЇНИ.....	52
---	----

НАПРЯМ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Каламан О. Б. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	57
--	----

Нестерчук Ю. О., Новицький І. В. ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ ДО ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНІЙ СФЕРІ.....	62
--	----

Болотова В. В., Пашенко Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ ВЕРТИКАЛЬНОЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	66
--	----

Меметов А. Н. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	70
--	----

Тимченко К. С. НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОГРАДНО-ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В КРИЗОВИХ УМОВАХ	74
---	----

НАПРЯМ 5. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Мензюк К. С., Опенько К. С. ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗДІЙСНЕННЯ ВИСОКОТОЧНИХ ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНИХ РОБІТ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ ВРАХОВУЮЧИ РИНКОВУ ВАРТІСТЬ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ	79
---	----

Прушківська Е. В., Венгерська Н. С., Кузьменко Ю. М. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ШЕРІНГ ЕКОНОМІКИ	84
--	----

Чернихівська А. В. ПЛАНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА МІСЦЕВОМУ ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ РІВНІ.....	87
---	----

Шпильова Ю. Б., Ільїна М. В. ФОРМУВАННЯ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ	91
---	----

**НАПРЯМ 6. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
АНАЛІЗ ТА АУДИТ**

Скорнякова Ю. Б., Котолевець Т. С.

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ 97

Тимченко Катерина Сергіївна
*аспірантка кафедри економіки підприємства
та організації підприємницької діяльності,
Одеський національний економічний університет*

НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОГРАДНО-ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Виноградно-виноробна галузь є перспективним напрямком розвитку економіки України та Одеської області. Вітчизняні виноградарі та винороби мають багаторічні традиції виробництва, що користується популярністю серед населення як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Сьогодні в висококонкурентному та економічно складному ринковому середовищі перед підприємствами виноградно-виноробної промисловості постає велика кількість проблемних питань. Адже сучасний стан виноградно-виноробного підкомплексу АПК характеризується як кризовий. Невдале реформування минулих років та незбалансована політика держави зумовили скорочення площ виноградників, як стабільної сировинної бази, падіння обсягів виробництва, домінування на вітчизняному ринку імпортного вина при недостатньому асортименті та низької якості вітчизняної продукції. Зважаючи на важливу роль галузі в економіці країни та активність розвитку світового ринку виноградарства та виноробної продукції, розробка напрямів ефективного розвитку підприємств виноградно-виноробної промисловості становить особливий науковий і практичний інтерес.

Україна має достатній потенціал для розвитку виноградно-виноробної промисловості та виробництва якісної винної продукції, але існують певні проблеми, що заважають її ефективному розвитку, функціонуванню та формуванню міжнародної конкурентоспроможності в умовах євроінтеграції.

Скорочення площ виноградників в Україні обумовлює невідповідність між потребою виробництва у сировині й можливостями сировинної бази (рис. 1). Якщо у 1985 році в Україні

нараховувалося понад 200 тис. га виноградних угідь, то сьогодні цей показник дещо перевищує 40 тис. га.

Незважаючи на те, що в умовах скорочення площ виноградних насаджень підвищується виробництво винограду за рахунок зростання інтенсивності та поліпшення організаційно-економічних чинників виробництва, потреба у виноматеріалах задоволена не повністю, тому виноробні підприємства змушені імпортувати виноматеріали [2, с. 147]. Сьогодні необхідне поступове зниження імпорту виноматеріалів з одночасним розвитком вітчизняної сировинної бази шляхом запровадження інноваційних технологій виробництва винограду, зростання врожайності й підвищення якості продукції.

Рис. 1. Площі виноградників України, тис. га

Джерело: складено автором за даними [1]

В умовах політичної і економічної кризи функціонування виноградарсько-виноробної галузі характеризується негативними тенденціями. Основними «слабкими місцями» у функціонуванні виноградарсько-виноробної промисловості України є: скорочення площ виноградників, старіння виноградних насаджень; низький техніко-технологічний рівень виробництва вина, низька продуктивність виноградників; експортно-імпортні проблеми, що включають низький рівень експорту продукції, значне зростання частки імпортової продукції на вітчизняному

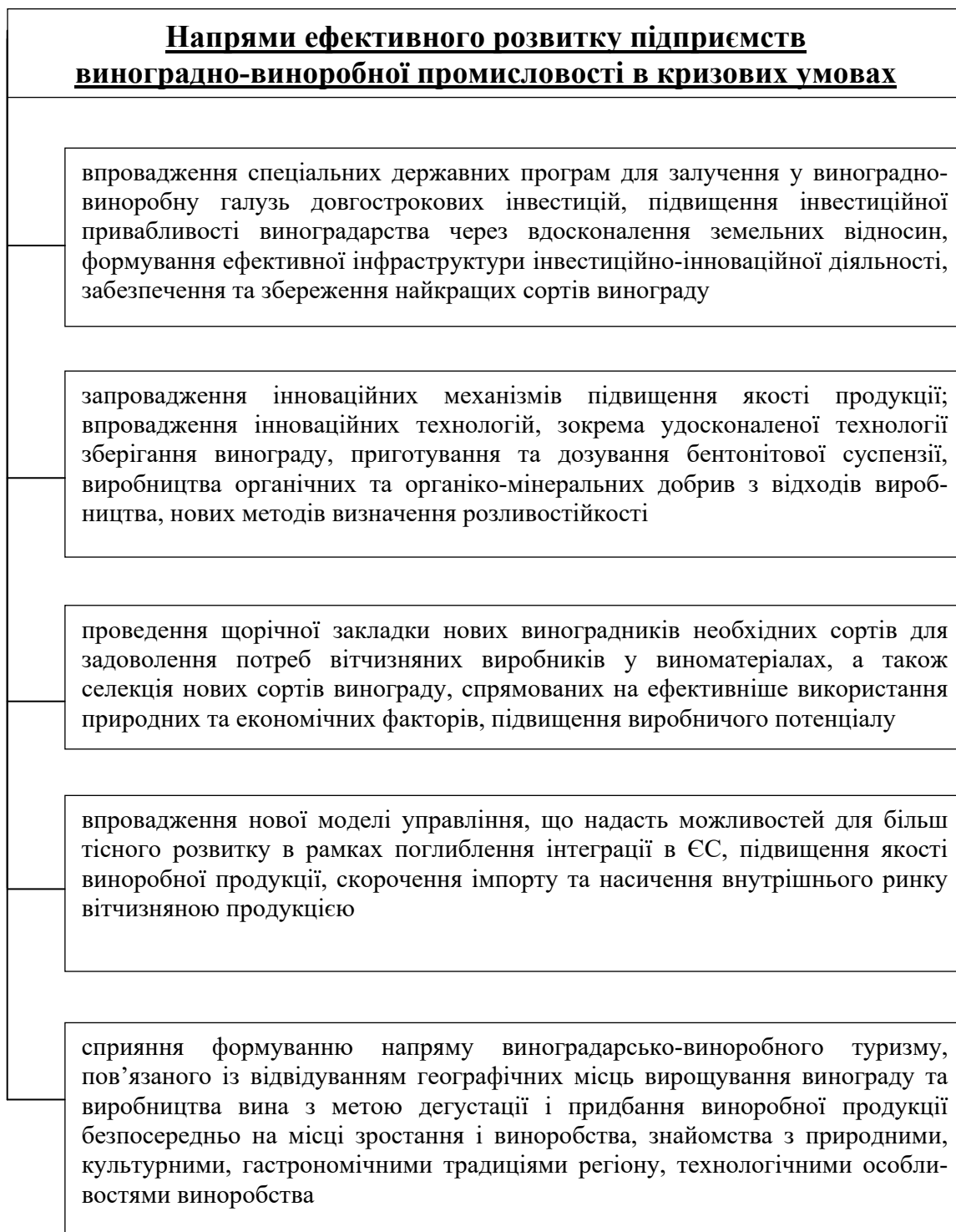
ринку вина, невідповідність обсягів виробництва винограду технічних сортів потребам виноробства на основі прогнозування попиту на внутрішньому та зовнішньому ринках; відсутність державної підтримки виноградарству та виноробству щодо забезпечення розвитку його конкурентоспроможності, недостатнє державне фінансування, недосконалість нормативно-правової бази, неврегульованість земельних відносин та землекористування [2; 3].

Інтеграція України у світовий економічний простір супроводжується жорсткою конкуренцією на ринку вина, що обумовлює необхідність підвищення якості виноробної продукції та зниження її собівартості. Істотним стратегічним напрямом розвитку виноградно-виноробної промисловості є ефективне використання винограду шляхом впровадження безвідхідних технологій, яке розглядається як стратегічний напрямок раціонального використання обмежених природних ресурсів і охорони навколишнього середовища. Особливу увагу слід приділити удосконаленню процесів переробки вторинної сировини виноробства. При переробці винограду на виноматеріали утворюється 15–20% вторинної сировини, раціональна переробка якої дає можливість одержувати продукти, що представляють значну цінність для ряду галузей народного господарства. Такими є: етиловий спирт, винна кислота, енотанин, виноградне масло, біоконцентрати вітамінів групи В, вітамін D, фуражні корми, абразивні матеріали та безліч інших. З метою вирішення існуючих проблем, пов'язаних з переробкою вторинної сировини виноробства, почався процес об'єднання виноробних підприємств на основі кластерної ідеології. В 2017 р. Європейським союзом Україні та Молдові було виділене фінансування для реалізації грантового проекту ЄС № 83263440 «Розвиток українсько-молдавського транскордонного виробничо-науково-освітнього кластера по переробці вторинних продуктів виноробства» [4, с. 20]. В умовах проекту розроблені та виготовлені дослідно-промислові зразки устаткування, необхідного для первинної переробки виноградних вичавків.

З метою підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств виноградно-виноробної промисловості, для стимулю-

вання їх розвитку в умовах кризових явищ нами пропонуються наступні заходи (рис. 2).

**Рис. 2. Напрями ефективного розвитку підприємств
виноградно-виноробної промисловості в кризових умовах**

Джерело: складено автором за матеріалами [5; 6]

Реалізація цих заходів сприятиме ефективному розвитку підприємств виноградно-виноробної промисловості в кризових

умовах та підвищенню їх конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. В умовах кризових явищ питання залучення у виноградно-виноробну галузь довгострокових інвестицій постає досить гостро та потребує державної підтримки. З метою ефективного розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємств виноградно-виноробної промисловості України, для стимулювання їх розвитку в умовах євроінтеграції, а також для цільового використання державних коштів на розвиток виноградарства необхідно проведення реструктуризації цих підприємств.

Список використаної літератури:

1. Державна служба статистики України : сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2020).
2. Яблонська Н.В., Крупіна С.В. Проблеми підвищення конкурентоспроможності підприємств виноробної галузі України. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 16. С. 147–151.
3. Ємцев В.І. Особливості формування конкурентоспроможності підприємств виноробної промисловості України. *Інтелект XXI*. 2015. № 5. С. 36–45.
4. Муратов В.Г., Левінський В.М. Осипова Л.А. Автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства. *Автоматизація технологічних і бизнес-процесов*. 2018. Vol. 10. Iss. 4. С. 19–28.
5. Каламан О. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємств малого та середнього бізнесу виноробної галузі. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. URL : http://journals.stu.cn.ua/problems_and_prospects_economics_management/article/view/204809/0 (дата звернення: 30 .07. 2020).
6. Топов А.Г. Інвестиційно-інноваційний розвиток виноградарсько-виноробного підкомплексу: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03. Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр «Ін-т аграр. Економіки». Київ, 2017. 20 с.

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ**

19 вересня 2020 р.

Підписано до друку 30.09.2020. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 6,05. Тираж 100. Замовлення № 0920-229.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
03150, Україна, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 74, оф. 7
Телефон +38 (048) 709-38-69, +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК No 6424 від 04.10.2018 р.